

EEN EEUW IN HET ZUIDERPARK

(18 OKTOBER 1925 | 18 OKTOBER 2025)

Het Zuider(sport)park, honderd jaar na de opening.
De toekomstige onderkomen van de profs (links boven, met velden en voorlopige gebouw) is zo goed als klaar.

HOME, WAAR ADO GROOT WERD

HONDERD JAAR GELEDEN VESTIGDE ADO ZICH IN HET ZUIDERPARK. OP ZONDAG 18 OKTOBER 1925 SPEELDE DE CLUB ER ZIJN **EERSTE (COMPETITIE)WEDSTRIJD.**

TEGEN VIOS. DE **GEESTELIJKE VADER** VAN HET ZUIDER(SPORT)PARK, MR. PIETER DROOGLEEVER FORTUYN, VERRICHTTE DE OFFICIËLE OPENING DOOR EEN ROODGROEN LINT DOOR TE KNIPPEN. EINDELIJK HAD ADO EEN **VAST ONDERKOMEN** NA EEN **JARENLANGE ZWERFTOCHT** DOOR DE STAD.

Het Zuiderpark, waar de tweedeklasser twee jaar later de eerste klasse bereikte, dus voor het eerst op het hoogste niveau zou gaan spelen. Waar tweemaal de landstitel werd veroverd (in 1942 en 1943) en eenmaal de KNVB-beker (1968) zou worden gewonnen. Daartussen en daarna beleefde de club vele avonturen, hoogte- en dieptepunten. Ondanks de verhuizing van de profs in 2007 bleef de opleiding in het Zuiderpark, in het gedeelte wat De Aftrap zou gaan heten. En nu keren de profs binnenkort terug naar de oude vertrouwde grond, om er te trainen en de basis te leggen voor hopelijk nieuwe glorie.

In de eerste twintig jaren van haar bestaan zwierf ADO als het ware door de stad. Het Zuiderpark was alweer de elfde pleisterplaats. Maar daar zou het bijna 82 jaar gevestigd zijn. In het eerste volkspark van Nederland kwam de club tot volle bloei en volledige ontplooiing. Wethouder mr. Pieter Droogleever Fortuyn maakte zich sterk voor de vaste stek voor ADO, dat in het Zuiderpark drie velden tot haar beschikking kreeg. In het seizoen 1925-1926 moest de verhuizing van de Wassenaarschedweg naar het Zuiderpark haar beslag krijgen. Maar ja, zonder slag of stoot ging het niet. Toen de competitie begon bleek het hoofdveld nog niet speelklaar en week ADO voor haar eerste thuiswedstrijd tegen het Rotterdamse RFC uit naar het toenmalige terrein van VUC aan de Loosduinschedweg. Uiteindelijk zou de tweede thuiswedstrijd voor de competitie in het Zuiderpark plaatsvinden op zondag 18 oktober 1925. Echter, diverse clubs klaagden vooraf over de kleedaccommodatie. Die voldeed ook allerm minst aan de eisen van destijds. Een noodvoorziening bleek de oplossing. Hoe herkenbaar zijn problemen met de huidige tijd, waarin de terugkeer van de ADO-profs naar het Zuiderpark er ook een is met hindernissen, hobbels, teleurstellingen en tegenslagen. Blijkbaar is het pad naar het succes daarmee geplaveid.

Mr. Pieter Droogleever Fortuyn, inmiddels oud-wethouder vanwege zijn aanstaande benoeming tot burgemeester van Rotterdam, was enorm in zijn nopjes, toen

Mr. Pieter Droogleever Fortuyn, die zich sterk maakte voor het Zuiderpark en een vaste stek voor ADO.

ADO's eerste wedstrijd in het Zuiderpark eraan kwam. Hij nodigde de pers uit om kennis te nemen van het gloednieuwe Zuidersportpark. Het Vaderland berichtte op donderdag 15 oktober 1925 op de voorpagina: Het Zuidersportpark Oud-wethouder mr. P. Droogleever Fortuyn, de geestelijke vader van het Zuiderpark, had ons gistermiddag geïnviteerd om het Zuidersportpark te komen bezichtigen.

Het was er geen uitgezocht weer voor. Regen- en hagelbuien, maar het veld doorstond de proef. Het complex is omgeven door een brede sloot, die onder controle staat van een klein gemaal. Het Zuiderpark is eigenlijk een polder, zonder hoogheemraden en ingelanden. Het bestuur van ADO denkt door doelmatige bemaling buiten een dure drainage te kunnen. Tot op heden levert het gemaal zeer bevredigende resultaten. Het complex is nog niet af. De hoofdingang van ADO is niet meer dan een gat in het rasterwerk. Het Zuidersportpark omvat negen velden, waarvan het hoofdveld van ADO internationale afmetingen heeft. En er is nog

Mr. Pieter Droogleever Fortuyn knipt het lint door en opent hiermee officieel het Zuider(sport)park.

ruimte voor bijvoorbeeld korfbalvelden en tribunes. ADO en de overige verenigingen hebben een pracht-speelgelegenheid gekregen. Den Haag heeft haar reputatie van Groot Den Haag ermee bevestigd.

Dat de belangstelling voor de officiële opening van het Zuider(sport)park groot bleek, was met zo'n aankondiging niet vreemd. Maar, dat er 5.000 bezoekers waren lijkt voor een veld (nog) zonder tribunes onwaarschijnlijk. De helft ervan lijkt waarschijnlijker, want 2.500 mensen, die het veld omzoomden, komt geloofwaardiger over. Enfin, de media berichtten enthousiast. Het Vaderland schreef in de zondag-editie van 18 oktober 1925:

Het Voetbalveld van ADO in het Zuiderpark wordt vandaag officieel geopend met de plaatselijke wedstrijd ADO-VIOS. Laatstgenoemde club heeft den vorigen Zondag fraai van BMT gewonnen, maar of zij ook in staat zal zijn om ADO te kloppen betwijfelen wij. Uitgebreid kwam Het Vaderland er op maandag 19 oktober 1925 op terug:

Om 2 uur nam de voorzitter van ADO het woord om zijn waardering uit te spreken over het feit, dat het Gemeentebestuur het initiatief nam tot het inrichten van het Zuidersportpark. Mr. Droogleever Fortuyn opende daarna officieel 't terrein en knipte het lint door. Verder werden W. Tap en Quax gehuldigd. VIOS overhandigde een krans. Om 2.40 uur doet ir. Kips, voorzitter van de NVB, de aftrap. Direct kregen wij een goed en vlug spel te zien en al spoedig krijgt Ado een strafschoep te nemen. W. Tap schiet echter naast. Er wordt veel op de Ado-helft gespeeld, talrijke schoten worden gelost, maar Quax redt. De Ado-voorhoede schiet slecht, vooral W. Tap brengt er weinig van terecht. Spoedig krijgt Ado weer een strafschoep te nemen en Geitenbeek weet deze te benutten, maar 10 minuten later hebben de bezoekers dan zowaar met 2-1 de leiding, wanneer Ter Kleij tweemaal Quax weet te verschalken. Na de rust heeft Ado de wind mede, maar toch is VIOS in de meerderheid. Quax is echter schitterend op dreef. Bij een doorbraak maakt

Voor de aftrap van de eerste wedstrijd die in het Zuider(sport)park werd gespeeld gingen ADO en VIOS gezamenlijk op de foto.

G. Tap gelijk en wat vuur in de gelederen. Uit een corner kopt De Graaf no. 3 in 't net en even later brengt dezelfde speler de stand op 4-2.

Er waren circa 5000 bezoekers. Scheidsrechter Kool leidde naar behoren. Ondanks alle beweringen in enkele Rotterdamse bladen blijven Quax en W. Tap voor Ado spelen.

En in het overzicht met toelichting op de uitslagen en standen meldde Het Vaderland die dag: Voor ADO was het wel een feestdag. Na vele jaren van sukkelen en terreinmisère werd eindelijk een naar de eischen des tijds ingericht speelveld in gebruik genomen en 't geen nu eenmaal gebruikelijk is, met een welverdiende 4-2 overwinning op haar stadgenoot VIOS. De Haagsche Courant van 19 oktober 1925 bracht een vrijwel gelijkluidend verslag, zij het op sommige punten iets gedetailleerder:

En dan de voor de huidige tijd merkwaardig weergegeven stand:

Afdeling II B

Xerxes	2-4
CVV	3-6
Velox	5-9
SVW	5-9
ADO	3-4
BMT	5-4
VIOS	5-2
RFC	5-2
Olympia	3-1
Concordia	2-0

Beide elftallen stellen zich onder leiding van scheidsrechter Kool volledig op. De aftrap geschiedt door den voorzitter van den NVB ir. Kips.

De gasten het meest aanvallend, doch zonder succes. Hoewel tegen den sterken wind in spelend en na ongeveer 10 minuten veroorzaakt één der VIOS-backs door hands een penalty welke door W. Tap naast wordt geschoten. Kort daarop echter weet Geitenbeek een tweede strafschoep eveneens wegens hands keurig te benutten (1-0). Fanatiek trekt dan VIOS ten aanval en door een misser in de roodgroene verdediging weet Ter Kleij tegen te scoren (1-1). Daarop volgt een gelijk opgaand spel waarbij beide doelen gevaarlijk worden benaderd. Kort voor rust plaatst na een snelle doorbraak van VIOS

Ter Kleij met een hard schot het leder andermaal achter Quax (1-2).

Na de hervatting heeft ADO gesteund door den wind meestentijds het initiatief. Toch weet de keeper Van Baarle een tam schot van G. Tap door te laten (2-2). Dan is het vrijwel met VIOS gedaan. Onophoudelijk be-laagt ADO het vijandelijke doel. Uit een corner scoort dan Van de Graaf met een schitterende kopbal en enigen tijd daarna brengt dezelfde speler uit een voorzet van Hesik via de paal den stand op 4-2, waarmee het einde kwam.

Voor de volledigheid de karakteristiek van deze wedstrijd in de huidige stijl:

ADO-VIOS 4-2 (1-2)

Scoreverloop: 20. Jan van Gijtenbeek (strafschoep) 1-0, 30. Ter Kleij 1-1, 42. Ter Kleij 1-2, 50. Gerard Tap 2-2, 60. Jan de Graaf 3-2, 62. Jan de Graaf 4-2.

Scheidsrechter: Kool

Toeschouwers: 2.500

Opstelling ADO

Cees Quax; Frans van der Burg, Theo van Es; Jan de Graaf, Joop Kloos, Bernhard Philipsen; Joop Winterkamp, Mart van Hezik, Jan van Gijtenbeek, Wim Tap, Gerard Tap.

De huldiging van Wim Tap en Cees Quax voor de officiële opening van het Zuidersportpark zal ongetwijfeld te maken hebben gehad met hun selectie voor het Nederlands Elftal. Het was echt bijzonder, dat ADO als tweedeklasser toen twee internationals leverde. Wim Tap zou een week later, op 25 oktober 1925, in Amsterdam tegen Denemarken debuten. Oranje won met 4-2 en Tap scoorde bij zijn debuut. Hiermee was hij ADO's eerste international. Met in totaal 33 interlands is hij nog steeds ADO's recordinternational. Daarin scoorde hij 17 maal. Met dit aantal was hij een tijd Oranje's topscorer tot hij werd afgelost door Beb Bakhuijs. Cees Quax debuteerde later voor Oranje. Dit geschiedde op 18 april 1926 in Düsseldorf tegen Duitsland, dat met 4-2 won. Quax zou het doel van Oranje in totaal driemaal verdedigen. Mr. Pieter Droogleevers Fortuyn zou later uitbundig worden gewaardeerd voor zijn inspanningen voor het ontstaan van het Zuiderpark en het Zuidersportpark. Bij het gemaal, nabij het Veluweplein, hangt te zijner ere en nagedachtenis een plaquette met zijn afbeelding en die van de Hofvijver en de Rotterdamse haven. Want voor de

**Plaquette ter ere van
Mr. P. Droogleever Fortuyn
achter het kleine gemeal.**

ZWERFTOCHT DOOR DE STAD

Voordat ADO neerstreek in oktober 1925 neerstreek in het Zuiderpark voetbalde de club op tien verschillende thuislocaties. Hieronder een overzicht, te beginnen bij de oprichting in 1905:

- 1905-1906: Kerkplein (bij waar nu De Drie Hoekjes is)
- 1905-1906: Malieveld (ter hoogte van de Boorlaan)
- 1906: Schuttersvlakte (ongeveer op de plek waar nu de Kwekerijweg is)
- 1906-1907: Brusselselaan (ter hoogte van waar later de Scheveingse wielerved was)
- 1907: Oud-Hanenburg (weiland, gehuurd van boer Buytelaar)
- 1907-1909: Hogewei (bij Bosjes van Poot)
- 1909-1913: Laan van Meerdervoort (nabij de hopjesfabriek van Rademaker)
- 1913-1918: Westduinen
- 1918-1922: Nieuwe Parklaan (Sportpark Bos en Duinen)
- 1922-1925: Wassenaarscheweg (op plaats waar later het hoofdkantoor van Shell was)

**De weg door het Zuider(sport)park
met opleidingscomplex
De Aftrap op de achtergrond.**

Maasstad bleek hij eveneens van betekenis. Zo verrichtte hij een officiële bouwhandeling voor de komst van het stadion van Feijenoord, beter bekend als De Kuip. De weg door het Zuiderpark en waaraan het sportgedeelte ligt is ook als eerbetoon naar hem vernoemd.

Frans Leermakers